

Titel

Den Sorte Bog om Helte. Historien om en flugt

Tema:

Flugt. Håb. Retfærdighed. Tryghed. Helte og idoler.

Fag:

Dansk

Målgruppe:

6.-7. klasse

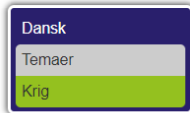
Data om læremidlet:

E-bog: Lise Bidstrup, Høst & Søn, 2018

Vejledningen her giver et overblik over den røde tråd i det pædagogiske overlay, der knytter sig til e-bogen "Den Sorte Bog om Helte. Historien om en flugt".

Det pædagogiske overlay kan bookes sammen med e-bogen og består af en række opgaver koncentreret omkring elevernes læsning *før*, *under* og *efter*. Overlayet giver derfor god mulighed for at arbejde tekstnært i fortolkningsfællesskabet.

Faglig relevans/kompetenceområder

Det pædagogiske overlay fokuserer på kompetenceområdet **Fortolkning** og inddrager fortolkningsprocessens fem faser: **Oplevelse/indlevelse, undersøgelse, fortolkning, vurdering og perspektivering**.

Det nye, eleverne skal lære, hører til henholdsvis indlevelsens-, undersøgelses- og perspektiveringsdelen og kan udtrykkes i følgende læringsmål:

- Eleverne kan følge og beskrive jegfortællerens udvikling – herunder hans (vekslende) forhold til helte
- Eleverne kan analysere kompositionens betydning for læserens oplevelse
- Eleverne kan give udtryk for, hvordan et fiktivt univers i romanform kan perspektiveres til samfundet (og den politiske dagsorden).

Overlayets konkrete udformning

Overlayet organiserer sig omkring litteraturarbejdets tre faser:

Før du læser

For at få eleverne tunet ind på romanens univers, er der på titelbladet lagt markeringer ind i overlayet, der får eleverne omkring:

- Titlen

- Brainstorm med afsæt i elevernes forestillinger om, hvad der skal til for at være/blive en helt
- Forsideillustration, bagsidetekst + parateksten: *Hvad nu, hvis alt blev vendt på hovedet?*
- Forlagets omtale (findes på <http://rosinante-co.dk/den-sortte-bog-om-helte-id46519>)

Mens du læser

Mens eleverne læser skal de skygge jegfortælleren.

Det skal på ingen måde ødelægge elevernes læseoplevelse – til gengæld skal det støtte dem i deres forståelse af romanen, som jo til sidst viser sig at være vendt på hovedet.

Dette overlay er af samme grund lavet, så eleverne kommer i læseflow uden at blive mødt af et væld af afbrydelser. Kun 5 gange undervejs markeres "Stop og tænk"-seancer med **rødt**.

Stop og tænk 1 (frem til papirbogens 9)

Hvad får du konkret at vide om jegfortælleren?

- Hvad tror du, at jegfortælleren skal lægge bag sig?
- Hvad består de nye håb, de nye fantasier og de nye drømme af?

Stop og tænk 2 (frem til papirbogens s. 16)

- Jegfortælleren tager i dette kapitel afsked med sit værelse, huset og bakken.
- Hvad har forandret sig i jegfortællerenes hverdag?
- Hvad tror du, at der blev skrevet på forsiden af familiens hus?
- Hvem tror du, "de" er?

Stop og tænk 3 (frem til papirbogens s. 62)

Jegfortælleren gør sig mange tanker. Han tænker f.eks.: "Det var for uforståeligt og smertefuldt at se på. Det kunne umuligt være meningen, at det skulle være sådan. Det var så forkert på alle planer" (papirbogen, s. 44)

- Beskriv jegfortællerenes flugt. Hvor tror du, at familien er på vej hen?
- Beskriv nogle af de mennesker, familien møder undervejs
- Beskriv jegfortællerenes angst, drømme og fantasier
- Hvad tror du, der kommer til at ske?

Stop og tænk 4 (frem til papirbogens s. 123)

- Jegfortælleren håber, at mareridtet snart vil ende.
- Beskriv med præcis 3 ord, hvad mareridtet består af...

Stop og tænk 5 (papirbogens s. 133)

*Løvernes cirkus er her,
Løvernes cirkus er her,
Men ingen kommer på besøg, for løverne er der.
Hyænernes cirkus er her,
Hyænernes cirkus er her,
Men ingen kommer på besøg, for løverne er der.*

- Hvordan forstår du sangen fra jegfortællerenes barndom?
- Hvad bruger jegfortælleren sangteksten til under flugten?

Eleverne må kun læse til og med s. 144. Herefter læser læreren resten af romanen højt for klassen.

På klassen diskuteres flg.:

- **Hvad var familiens problem – hvorfor var de nødt til at flygte fra Danmark til Algeriet?**
- **Hvad var "den nye regerings" mål?**
- **Hvorfor får vi først til allersidst at vide, at jegfortællerens navn er Jens Peter?**
- **Er vi blevet snydt? Hvad gør det ved vores læseoplevelse?**
- **Hvad kendetegner de helte, Jens Peter tegner i Algeriet? Er du enig i, at f.eks. faren, moren, chaufføren og kvinden i jeepen er de rigtige helte? Hvorfor?**

Efter du har læst

Som afslutning på arbejdet med romanen samles der op på de tre læringsmål, og eleverne skal forholde sig til citatet på bogens sidste side:

Denne opsamling findes sidst i bogen.

Samtidig vil det være oplagt at perspektivere "Den Sorte Bog om Helte" til den norske novellefilm "Bawke", som findes på Filmcentralen og er dedikeret som følger:

Til alle, der forlader deres fædreland, deres rødder og deres sprog i deres søgen efter et bedre liv.

Ordet "bawke" er kurdisk og betyder "far", og filmen fortæller historien om en far og hans søn, der gennem længere tid har været på en umulig flugt gennem Europa.

I filen med opgaver findes et arbejdsark, der med fordel kan stilladsere dette arbejde.

Samlet oversigt over markeringsfarver i overlayet:

- **Gul:** "Før du læser" og "Efter du har læst"

- **Rød**: Stop og tænk-refleksioner

Samlet oversigt over eksterne ressourcer lagt ind i overlayet:

- Forlagets omtale, <http://rosinante-co.dk/den-sortte-bog-om-helte-id46519>

Supplerende materialer

Følgende er forslag til supplerende materialer, der kan lånes på dit lokale CFU.

- *Flyvere på himlen, Høst & Søn*, 2008
- TV-serien *Børn alene på flugt*, DR2 2016 (kan streames på mitCFU.dk)
- *Latteren i hjertet* af Kåre Bluitgen, 2009 (<http://ucn.mitcfu.dk/28034199>)
- Billedbogen *Ankomsten* af Shaun Tan, 2011 (<http://ucn.mitcfu.dk/28738471>)
- Tegneserien *Zenobia* af Morten Dürr, 2016 (<http://ucn.mitcfu.dk/52705479>)

Bawke, Hisham Zaman, Norge 2005, 15 minutter findes på www.filmcentralen.dk. På www.filmcentralen.dk er der tilmed udarbejdet undervisningsmateriale til den norske novellefilm.

Vær i øvrigt opmærksom på, at sitet www.flygtningebørn.dk kan bruges i forlængelse af litteraturarbejdet.

Overlayets opgaver er tilgængelige i en tilhørende fil på posten på mitCFU.dk